

Р Е Ш Е Н И Е

№ 174

град София, 07.11.2016 г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Върховният касационен съд на Република България, второ наказателно отделение, в съдебно заседание на деветнадесети септември две хиляди и шестнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ : Елена Авдева

ЧЛЕНОВЕ : Теодора Стамболова

Галина Захарова

при секретар Илияна Рангелова и в присъствието на прокурора Петя Маринова изслуша докладваното от съдията Елена Авдева наказателно дело № 685/2016 г.

Производството по делото е образувано на основание чл. 346, т.1 от НПК по протест на Йордан Стоев - зам. апелативен прокурор при Апелативна прокуратура – София, против присъда № 22 от 09.11.2015 г. на Софийския апелативен съд, наказателно отделение, четвърти въззивен състав, по внохд № 219/2014 г.

В касационния протест и допълнение към него се твърди, че присъдата на въззивния съд е „неправилна и незаконосъобразна, тъй като е постановена при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и при нарушение на материалния закон”. Изтъква се, че втората инстанция не е спазила разпоредбите на чл. 13 и чл. 14 от НПК при анализ и оценка на доказателствената маса и това е довело до погрешни изводи за основните факти по наказателния

процес, касаещи извършването на инкриминираните деяния и тяхното авторство. Според обвинението апелативният съд е възприел избиращ и нарушаващ законите на обективната логика подход при оценка на доказателствения материал, допуснал е превратно тълкуване на доказателствата в отклонение на принципа за изграждане на вътрешното убеждение върху обективно, всестранно, пълно и логически свързано изследване на всички обстоятелства по делото, в резултат на което незаконосъобразно е оправдал подсъдимите. Прокурорът застъпва също така становище, че въззивният съд правилно е възприел установената фактическа обстановка и правилно е посочил коя част от доказателствената съвкупност следва да бъде кредитирана, но въпреки това неправилно е извел изводите си.

В протеста се припомнят факти за начина и времето на създаване на процесните търговски дружества, формирането на капитала им и местата за търговска дейност, които били наети при сходни условия. Обръща се внимание на съвпадащи адреси на управление, телефони за контакти и доставчици, както и на едни и същи пълномощници и счетоводители. Поставя се акцент върху трансферите на парични суми от субсидии по програма САПАРД от шестте дружества към „П.” АД.

На базата на тези данни прокурорът заключава, че всеки от подсъдимите е „действал с убеждение за съпричастност към едно цяло по отношение на подготовката и последващите извършени финансови операции със средства, неправомерно получени като субсидии по програма САПАРД.”

Касаторът отделя внимание и на констатацията на съда, че са извършени множество сделки с машини за месопреработвателната промишленост чрез изнасянето им за ФРГ и повторно последващо внасяне в Република България като нови и със завишена стойност. Подчертава, че сделките и отношенията с фирмите „Х.” Г. и „... Р.” ООД са организирани и ръководени от подсъдимия М. Н., но всеки от управляващите процесните дружества лично е внесъл набор от документи за кандидатстване за субсидии, в който били посочени същите машини, което води до извод за общност на умисъла.

На следващо място, прокурорът твърди, че Софийският апелативен съд правилно е съзрял две от предпоставките за престъпление по чл. 321 от НК – сдружена група от три и повече лица, с траен характер поради продължителния период на престъпна дейност, но в нарушение на закона е счел, че няма данни за структуриране на тази престъпна група. За да опровергае това

съждение на предходната инстанция касаторът отново се позовава на дейност за „подготовка и реализация на престъпна дейност” и движение на парични потоци до крайния получател – „Д.” АД” чрез пренасочване на субсидиите от „П. Ч.” ООД, „Р.” ЕООД, „Р. К.” ЕООД, „Р. г.” ЕООД и „П.” ЕООД към „П.” АД и от там чрез „К. е.” ЛЛС до „Д.” АД.

В съдебното заседание пред касационната инстанция прокурорът Петя Маринова поддържа протеста, като излага допълнителни съображения в негова подкрепа.

В пледоарията си и в писмени бележки тя се позовава на кореспонденция, водена между У. Р. и подсъдимата А. Ш. с дата 10.08.2002 г., в която открива доказателства за ръководната роля на М. Н. за насочване на парични потоци към „К. е.” ЛЛС. Отбелязва също така, че дружествата са били свързани и са обезпечавали взаимно кредити от банки, а през 2005 г. и 2006 г. „Р. К.” ЕООД, „Р. голд” ЕООД и „Р.” ЕООД са станали еднолична собственост на „П.” АД, чийто изпълнителен директор бил М. Н. Тези обстоятелства прокурорът намира за пренебрегнати от въззивния съд въпреки значението им за доказване на организирана престъпна група, ръководена от подсъдимия М. Н.

Касаторът оспорва и оправдаването на подсъдимите по обвинението за пране на пари по чл. 253 от НК.

Пред настоящия съд той защитава теза, че съдът неправилно е отдал значение на формалния наредител на конкретните финансови преводи, тъй като е без значение дали това са подсъдимите или счетоводителите на дружествата, доколкото последните са имали само технически задължения в изпълнение на решенията на управителите. Прокурорът намира, че съдът е тълкувал превратно сключените договори за финансова помощ между „П.” АД и останалите дружества. Според обвинението те са фиктивни и имат предназначение да създадат привидно основание за последващ превод на сумите от субсидиите по сметката на „П.” АД, а това обстоятелство обективира умишъл на подсъдимите за пране на пари.

Към аргументите за съществени процесуални нарушения касаторът прибавя и липса на мотиви относно доводите, изложени в протеста на прокурора, против оправдаването на подсъдимия Л. С.

Поради изложените съображения прокурорът настоява за отмяна на въззивната присъда и ново разглеждане на делото от друг състав на апелативния съд.

С така описаното съдържание е ясно, че макар да се позовава на неправилно приложение на закона, обвинението атакува процесуалната дейност на съда по формиране на вътрешното му убеждение относно обективните и субективни признаци на повдигнатите обвинения.

Подсъдимите чрез своите защитници/ подсъдимите В. А. и И. Ив. – и лично/ възразяват срещу касационния протест.

Адвокат М. заявява, че оправдаването на подзащитния му М. Н. е извършено при точно спазване на материалния закон и процесуалните правила. Изложените от прокурора доводи определя като необосновани и несъобразени със събрания доказателствен материал и установените фактически положения по делото.

Защитникът намира за несъстоятелни изложените в касационния протест съображения за съпричастност на всеки от подсъдимите към подготовката и последващите финансови операции със средства, неправомерно придобити като субсидии по програма САПАРД. След като изразява съгласие с констатацията на обвинението, че материалите по делото безспорно установяват начина и времето на създаване на процесните търговски дружества, формирането на капитала им и мястото на търговска дейност, адвокат М. подчертава, че те не могат да обосноват каквито и да било правни изводи за престъпни контакти.

На следващо място защитникът се противопоставя на твърденията за данни за структурирана организирана престъпна група, като препраща към съдържанието на обвинителния акт, в което няма данни за организационна връзка между подсъдимите, за координация в действията им и за конкретни взаимоотношения със съзнанието, че участват в организирано престъпно сдружение.

Според защитата на подсъдимия Н. въззивният съд правилно не е открил доказателства за негова ръководна роля в престъпно сдружение, както и за участието му като подбудител и помагач в прането на пари. Изтъкнато е и окачествено като важно обстоятелството, че подсъдимият Н. не е предоставял на останалите подсъдими разкрити банкови сметки, тъй като всички сметки на шестте процесни дружества са разкривани или от техните управители, или от свидетелката Ц. въз основа на изричното ѝ упълномощаване.

В заключение адвокат М. настоява атакуваната оправдателна присъда да бъде оставена в сила.

Адвокат К., в качеството на защитник на подсъдимата М. Н., намира, че от събраните доказателства в хода на проведените първоинстанционно и въззивно съдебно следствие не се установява по безспорен и несъмнен начин подзащитната й да е осъществила елементите от състава на престъпленията, в които е обвинена, както от обективна, така и от субективна страна.

Защитникът заявява, че произходът на инкриминираните средства е изяснен по категоричен начин - от държавен орган в лицето на ДФ „З.“, по конкретен законоустановен ред и в рамките на конкретно правно основание. Като коментира, че по делото не са ангажирани абсолютно никакви доказателства за престъпно получаване на тези средства от дружеството, представлявано от подсъдимата Н., и за нейни съзнателни представи за престъпния им произход, адв. К. насочва вниманието на съда към отстранените от въззивната инстанция грешки на първостепенния съд относно несъществуващи протоколи за машините в „Е.“ АД.

В подробно писмено възражение защитникът на подсъдимата Мариана Николова опонира и на обвинението за престъпление по чл. 253 от НК. Позовава се на данни за движението на инкриминираната в обвинителния акт сума, значителна част от която е инкасирана от банката по служебен път за частично погасяване на кредита по договор между и „Е.“ АД, а останалата част - разплатена по електронен път от свидетелката А. И. – главен счетоводител на „Е.“ АД.

В заключение адв. К. обобщава, че обвинителната претенция за всяко от двете вменени на подсъдимата Н. престъпления – по чл. 321 от НК и по чл. 253 от НК, е сведена до декларативно поднесени твърдения и излагане на неопределени и неиндивидуализирани факти, поради което въззивният съд правилно е приложил закона, постановявайки оправдателна присъда.

Адвокат К. като защитник на подсъдимата А. Ш. също моли протестът да бъде оставен без уважение, тъй като атакуваната с него присъда е правилна и законосъобразна. Позовава се на съдържанието на обвинителния акт, в което прокуратурата не е посочила нито кога е образувана инкриминираната престъпна група, нито кой я е ръководил, нито каква е връзката между подсъдимите като нейни членове. Изтъква също така, че подзащитната му Ш. не е осъществила и изпълнителното деяние по чл. 253 от НК, тъй като категорично е установена, че не тя, а свидетелката Ц. е извършила инкриминираните парични преводи.

С тези аргументи защитникът настоява присъдата да бъде оставена в сила.

Защитникът на подсъдимия И. И. адвокат Г. изцяло се присъединява към мотивите на апелативната инстанция, с които той е оправдан. Квалифицира направения от съда доказателствен анализ като всестранин и обективен, а изводите на първата инстанция – като погрешни.

Защитникът намира доводите на прокуратурата за произволни и неподкрепени от доказателствата по делото, а мотивите на предходната инстанция за изчерпателни и подробни, поради което също настоява обжалваният съдебен акт да бъде оставен в сила.

Подсъдимият И. изцяло се присъединява към изложението на неговия адвокат.

Адвокат Т. като защитник на подсъдимия В. А. напълно споделя становищата на защитниците на останалите подсъдими и не намира основания в подкрепа на протеста. Позовава се на обективния, последователен и подробен преглед, който въззивната инстанция е направила на всички събрани доказателства.

В писменото си изложение атакува възраженията на прокуратурата за нарушени логически правила, изтъквайки, че няма връзка между изброените от прокурора данни за учредяване на процесните търговски дружества, тяхната дейност и финансиране, и инкриминираната престъпна дейност на подсъдимите. Защитникът се спира на абзаца от протеста, в който липсата на преки доказателства за наличие на организирана престъпна група се обяснява с конфиденциалния характер на договорките между членовете и отправя упрек за противоречивата и непоследователна позиция на обвинението.

Подсъдимият В. А. се солидаризира с адвоката си и също настоява оправдателната му присъда да бъде оставена в сила.

Защитникът на подсъдимия Л. С. адвокат Л. пледира протестът да бъде оставен без уважение.

На първо място, отбелязва, че съдържанието му е неясно и противоречиво и не съответства на изискванията на чл.351, ал.1 от НПК. Оплакванията на прокурора за съществени нарушения на процесуалните правила намира за декларативни и лишени от конкретика. На следващо място, оспорва основателността на протеста, който дори не съдържа името на подсъдимия С., както и аргументи срещу оправдаването му. Адвокат Л. изтъква, че в него не може да се

прочете поддържаното пред касационната инстанция оплакване за липса на отговор на възраженията на прокуратурата пред въззивния съд, но и то е лишено от основание, тъй като позицията на обвинението е подробно обсъдена на стр.11 и стр. 56-стр. 59 от мотивите на обжалваната присъда. Защитникът подчертава произволния избор на Л. С. за съпричастен към инкриминираната престъпна дейност без данни за негови лични действия, относими към нея. На последно място, сочи легалния характер на постъпилите от „К. е.” ... в „Д.” АД суми с уточнение, че данните по делото опровергават твърденията на прокуратурата за знание или предполагагане от Л. Ст. за престъпният им произход.

Поради изложените съображения отправя искане касационната инстанция да отхвърли протеста.

В последната си дума пред касационната инстанция подсъдимите Ив. и А. молят присъдата на апелативния съд да бъде оставена в сила.

Върховният касационен съд, второ наказателно отделение, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка в пределите на чл. 347, ал. 1 от НПК, установи следното :

Софийският градски съд, наказателно отделение, двадесет и девети състав, с присъда № 122 от 29.03.2010 г. по нохд № 3693/2009 г. признал

1. подсъдимия М. А. Н. за виновен в това, че

- в периода м. март 2003 г. – м.декември 2006 г. в гр. Ш., гр. Я., гр. К., гр. П., гр. Б. и гр. С. ръководил и участвал в организирана престъпна група, създадена да върши престъпления по чл. 253 от НК, като групата се състои от М. С. Н., А. Ю. Ш., Г. К. Г., В. Б. А., И. Х. И., поради което и на основание чл.321, ал.3, вр. с ал.2 вр., ал.1, пр.2 и чл.54 от НК го осъдил на четири години *лишаване от свобода*, като го признал за невинен и го оправдал по обвинението да е участвал и ръководил група, образувана и с участието на Л. С.
- в периода м. март 2003 г. – м.декември 2006 г. в гр. П., гр. Ш., гр. Я., гр. К. и гр. С., като подбудител умишлено склонил М. Н., А. Ш., Г. Г., В. А., И. И. да извършат престъпления - финансови операции - банкови преводи с имущество и се разпоредят със суми, представляващи

субсидии по програма САПАРД, като помагач умишлено улеснил извършването на престъпленията, като предоставил разкрити банкови сметки и улеснил концентрирането и съсредоточаването в патримониума на „П.” АД и „К. е.” ЛЛС сумите от получените субсидии, като дружествата са фактически контролирани и управлявани от Николов по силата на пълномощие и собственост и като извършител в съучастие с различни лица – М. Н., Г. Г., В. А., И. И. и А. Ш., извършил повече от два пъти финансови операции със средства в общ размер 12 838 033,90 лева, за които знаел, че са придобити чрез престъпления по чл. 212 от НК и са в особено големи размери и случаят е особено тежък поради което и на основание чл. 253, ал.5, вр. с ал.3, т.2, пр.2 вр. ал.1, пр.1 , алт.1 и чл. 20, ал.2,3,4, вр. ал.1 и чл. 54 от НК го осъдил на десет години *лишаване от свобода* и *глоба* в размер на 30 000 лева, като го признал за невиновен и го оправдал по обвинението за продължавана престъпна дейност. На основание чл. 23 от НК съдът определил на подсъдимия наказание десет години *лишаване от свобода* и *глоба* в размер на 30 000 лева

2. подсъдимата М. С. Н. за виновна в това , че

- в периода м.март 2003 г. до м.декември 2006 г. в гр. Ш., гр. Я., гр. К., гр. П., гр. Б. и гр.С. участвала в организирана престъпна група, създадена да извършва престъпления по чл.253 от НК, ръководена от М. Н., поради което и на основание чл. 321, ал.3 вр.ал.2, вр. ал.1 от НК и чл. 54 от НК я осъдил на четири години *лишаване от свобода*, като я признал за невинна и оправдал по обвинението да е участвала в група образувана и с участието на Л. С.
- за времето от 09.11.2004 г. до 29.12.2004 г. в гр. П. и гр. С., като извършител в съучастие с М. Н. като подбудител

и помагач извършила повече от два пъти финансови операции със средства в размер на 2 743 299 лева от сметката на „Е.” АД, за които знаела , че са придобити чрез престъпление по чл. 212, ал.5, вр. с ал.3, пр.2 вр. с ал.1, пр.1, вр. с чл. 20 от НК, извършено от нея и в съучастие с други лица в периода в.ноември 2003 г. до м.октомври 2004 г. чрез използване на множество документи с невярно съдържание, при което е получена без правно основание сумата 2 933 658 лева, представляваща субсидия по програма САПАРД, като средствата са в особено големи размери и случаят е особено тежък, поради което и на основание чл.253, ал.5, вр. с ал.3, т.2, пр.2, вр. ал.1, пр.1, алт.1, вр. чл. 20 , ал.2 вр. с ал.1 от НК и чл. 54 от НК ѝ наложил наказание осем години *лишаване от свобода и глоба* в размер на 30 000 лева, като я оправдал по обвинението за продължавана престъпна дейност.

На основание чл.23 от НК съдът наложил на М. Н. наказание осем години *лишаване от свобода и глоба* в размер на 30 000 лева .

3. подсъдимата **А. Ю. Ш.** за виновна в това , че

- в периода м.март 2003 г. - м.декември 2006 г. в гр. Ш., гр. Я., гр. К., гр. П., гр. Б. и гр. С. участвала в организирана престъпна група, създадена с цел да върши престъпления по чл.253 от НК, ръководена от М. Н., поради което и на основание чл. 321, ал.3, вр. с ал. 2, вр. с ал.1 и чл. 54 от НК я осъдил на четири години *лишаване от свобода*, като я оправдал по обвинението да е участвала в група, образувана и с участието на Людмил Стойков
- за времето от 1 март 2005 г. до 11 април 2005 г.,в гр. София, като извършител, в съучастие с М. Н. като подбудител и помагач извършила повече от два пъти финансови операции със средства в размер на 1 430 000 лева от сметката на „Р. м.” ЕООД, за които знаела, че са

придобити чрез престъпление по чл.212, ал.5, вр. ал.3 пр.2, вр. ал.1, пр.1,вр. чл.20, ал.3 и 4 от НК, извършено от нея в съучастие с други лица в периода от м.август 2002 г. до м.декември 2005 г. чрез използване на множество документи с невярно съдържание, при което е получена без правно основание сумата 2 895 335,50 лева, представляваща субсидия по програма САПАРД, като средствата са в особено големи размери и случаят е особено тежък, поради което и на основание чл. 253, ал.5,вр. ал.3, т.2, пр.2,вр. ал.1, пр.1,алт.1, вр. чл.20,ал.2,вр. ал.1 и чл. 54 от НК ѝ наложил наказание шест години *лишаване от свобода и глоба* в размер на 30 000 лева, като я оправдал по обвинението за продължавана престъпна дейност. Съгласно чл. 23 от НК съдът определи на подсъдимата Ш. наказание шест години *лишаване от свобода и глоба* от 30 000 лева.

4.подсъдимия И. Х. И. за виновен в това ,че

- в периода м.март 2003 г. до м.декември 2006 г. в гр. Ш., гр. Я., гр. К., гр. П., гр. Б. и гр. С. участвал в организирана престъпна група, създадена с цел да върши престъпления по чл.253 от НК, ръководена от М. Н., поради което и на основание чл. 321, ал.3, вр. с ал. 2, вр. с ал.1 и чл. 54 от НК го осъдил на четири години *лишаване от свобода*, като го оправдал по обвинението да е участвал в група , образувана и с участието на Л. Ст.
- за времето от 28.01.2004 г. до 28.01.2004 г. в гр. Я., като извършител, в съучастие с М. А. Н. като подбудител и помагач извършил два пъти финансови операции със средства в размер на 1 405 000 лева от сметка на „П.” ЕООД, за които знаел че са придобити чрез престъпление по чл.212, ал.5,вр. ал.3, пр.2, вр. ал.1,пр.1, вр. чл.20, ал.2 и 3 и чл. 26, ал.1 от НК, извършено от него в съучастие с други лица в периода от м. декември 2002 г. до м.декември 2003 г. чрез използване на множество

документи с невярно съдържание, при което е получена без основание сумата 1 407 564,17 лева, представляваща субсидия по програма САПАРД, като средствата са в големи размери и случаят е особено тежък, поради което и на основание чл. 253, ал.5, вр. ал.3, т.2, пр.1,вр. ал.1,пр.1,алт.1, вр. чл. 20, ал.2 вр. ал.1 и чл. 54 от НК му наложил наказание шест години *лишаване от свобода* и *глоба* в размер на 30 000 лева, като го оправдал по обвинението за продължавана престъпна дейност. Съгласно чл.23 от НК съдът определил на подсъдимия наказание шест години *лишаване от свобода* и *глоба* в размер на 30 000 лева

5. подсъдимия Гр. К. Г. за виновен в това, че

- в периода м.март 2003 г. до м.декември 2006 г. в гр. Ш., гр. Я., гр. К., гр. П., гр. Б. и гр. С. участвал в организирана престъпна група, създадена с цел да върши престъпления по чл.253 от НК, ръководена от М. Н., поради което и на основание чл. 321, ал.3, вр. с ал. 2, вр. с ал.1 и чл. 54 от НК го осъдил на четири години *лишаване от свобода*, като го оправдал по обвинението да е участвал в група, образувана и с участието на Л. С.
- на 17.02.2005 г. в гр. С. като извършител в съучастие с М. Н. като подбудител и помагач извършил финансова операция от сметка с титуляр „Р.” ЕООД в размер на 2 925 328 лева, за които знаел, че са придобити чрез престъпление по чл. 212, ал.5, вр. ал.3, пр. 2, вр. ал. , пр.1, вр. чл. 20, ал. 2 и 3 и чл. 26, ал.1 от НК, извършено от него в съучастие с други лица в периода от м.август 2003 г. до м.февруари 2005 г. чрез използване на множество документи с невярно съдържание, при което е получена без правно основание сумата 2 925 328 лева, представляваща субсидия по програма САПАРД, като средствата са в особено големи размери и случаят е особено тежък, поради което и на основание чл. 253, ал. 5,

вр. ал.1, пр.1, алт.1 вр.чл.20,ал.2 и чл. 54 от НК му наложил наказание шест години *лишаване от свобода и глоба* в размер на 30 000 лева. Съгласно чл.23 от НК съдът определил на подсъдимия наказание шест години *лишаване от свобода и глоба* в размер на 30 000 лева

6. подсъдимия В. Б. А. за виновен в това , че

- в периода м.март 2003 г. до м.декември 2006 г. в гр. Ш., гр. Я., гр. К., гр. П., гр. Б. и гр. С. участвал в организирана престъпна група, създадена с цел да върши престъпления по чл.253 от НК, ръководена от М. Н., поради което и на основание чл. 321, ал. 3, вр. с ал. 2, вр. с ал.1 и чл. 54 от НК го осъдил на четири години *лишаване от свобода*, като го оправдал по обвинението да е участвал в група, образувана и с участието на Л. С.
- на 28.12.2005 г. в гр. С., като извършител, в съучастие с М. Н. като подбудител и помагач, извършил финансова операция от сметка с титуляр „Р. К.” ЕООД със средства в размер на 2 933 000 лева, за които знаел, че са придобити чрез престъпление по чл. 212, ал.5, вр. ал.3,пр.2 ,вр. ал.1,пр.1,вр. чл. 20, ал.2 и ал.3, вр. чл. 26, ал.1 от НК, извършено от него и в съучастие с други лица в периода от м.февруари 2004 г. до декември 2005 г. чрез използване на множество документи с невярно съдържание, при което е получена без правно основание сумата 2 933 330,50 лева, представляваща субсидия по програма САПАРД, като средствата са в особено големи размери и случаят е особено тежък, поради което и на основание чл.253, ал.5, вр. ал.1, пр.1, алт.1, вр. чл. 20, ал.2 от НК, вр. с чл. 54 от НК го осъдил на шест години *лишаване от свобода и глоба* в размер на 30 000 лева. Съгласно чл. 23 от НК съдът наложил на подсъдимия наказание шест години *лишаване от свобода и глоба* в размер на 30 000 лева

7. подсъдимия Л. Д. С. за невинен в това , че

- в периода м.март 2003 г. до м.декември 2006 г. в гр. Ш., гр. Я., гр. К., гр. П., гр. Б. и гр.С. образувал и участвал в организирана престъпна група, създадена с цел да върши престъпления по чл.253 от НК, като групата се състои от М. Н., А. Ш., Г. Г., В. А., И. И., Л. С. и М. Н. и е ръководена от М. Н., поради което го оправдал по обвинението по чл. 321, ал.3, вр.ал.2,вр. с ал.1,пр.1 от НК
- за времето от 22.03.2006 г. до 13.12.2006 г. в гр. П. и гр. Б. в качеството на управляващ и изпълнителен директор на „Д.” АД, в условията на продължавано престъпление придобил и получил от „К. ...”ЛЛС 12 968 575,08 лева, за което знаел към момента на получаването, че е придобито чрез тежко умишлено престъпление по чл. 212, ал.5, вр. ал.3, пр.2, вр. ал. 1, пр.1, вр. чл.20, ал.2, 3 и 4 вр. чл. 26, ал.1 от НК, извършено от М. Н., М. Н., Г. Г., Л. Г., В. А., А. Ш., И. Ив., П. Х. и Р. П., в условията на продължавана престъпна дейност и в съучастие помежду им, в периода от м.август 2002 г. до м.декември 2005 г. чрез използване на множество документи с невярно съдържание, при което е получена без правно основание сумата 14 527 514,30 лева,представляваща общия размер на получена субсидия от програма САПАРД от търговските дружества „П. Ч.” ООД, „Е.” АД, „Р. М.” ЕООД, „Р. Г.” ЕООД, „Р. к.” ЕООД и „П.”ЕООД, като деянието е извършено два и повече пъти, а имуществото /получената сума/ е в особено големи размери и случаят е особено тежък, поради което го оправдал по обвинението по чл. 253, ал. 5, вр.ал.4, вр. ал.3 ,т. 2, пр. 2 вр.ал. 2 пр. 1, 2 вр. ал.1 и чл. 26 от НК.

Съдът постановил също така отнемане на предмета на престъплението - парични средства в размер на 12 838 033,90 лева.

В тежест на осъдените лица били възложени и сторените по делото разноски.

Софийският апелативен съд, наказателно отделение, седми състав, с присъда № 23 от 21.09.2012 г. по внохд № 251/2011 г. отменил първоинстанционната присъда в осъдителната ѝ част, включително за приложението на чл. 253, ал.6 вр. с чл. 53, ал.2, б."а" от НК и разноските, и вместо нея постановил друга, с която оправдал М. Н., М. Н., А. Ш., И. И. и В. А. по повдигнатите им обвинения по чл.321, ал.3, вр. ал.2,вр. ал.1 и по чл. 253, ал.5, вр. ал.3 ,т.2 вр. с ал.1,вр. с чл. 20 от НК.

На основание чл. 289,ал.1, вр. с чл. 24, ал.1,т.4 от НПК въззивната инстанция прекратила наказателното производство, водено срещу Г. Г., тъй като той починал в хода на процеса.

В останалата част първостепенният съдебен акт бил потвърден.

Въззивната присъда не била обжалвана по касационен ред.

Главният прокурор отправил искане за нейната отмяна по реда на възобновяване по глава тридесет и трета от НПК.

С решение № 568 от 12.03.2014 г. по внохд № 903/2013 г. Върховният касационен съд, първо наказателно отделение, съзрял процесуалните предпоставки на чл. 422, ал.1, т.5 във вр. с чл. 348,ал.1, т.1 и т.2 от НПК, отменил въззивната присъда и върнал делото за ново разглеждане от друг състав на апелативния съд от стадия на закрито заседание по допускане на доказателства. Съдебният състав посочил нарушения при установяване на релевантните за обвинението факти, препятстващи касационната проверка за правилно приложение на закона, и дал указания за тяхното отстраняване в няколко насоки - за попълване на доказателствена съвкупност, за допълнителен анализ на противоречиви доказателствени средства, за задълбочено изследване на предикатната престъпна дейност и връзката с паралелното производство за документна измама и организирана престъпна група.

Касационната инстанция изтъкнала необходимостта от описание на фактическата обстановка, която въззивната инстанция приема, и от нейното сравняване с фактическите констатации на първата инстанция. Обосновала и необходимост от разпит на чуждите граждани Р., Е, Г., Х., Ф. и Х. и от детайлен разбор на документите, представени при кандидатстване на дружествата - бенефициенти за субсидии по програма САПАРД. Формулирала

също така изискване за комплексен анализ на показанията на свидетелите Г. – И., Ц., П., Ив., Х., П. и обясненията на подсъдимата Ш. във връзка с участието им в изготвянето на документи, свързани с манипулиране на параметрите на внесените машини за месопреработка. Касационната инстанция подчертала, че тези действия са необходими, за да се отговори, положително или отрицателно, има ли извършено предикатно престъпление (изводимо от описаните в обстоятелствената част на обвинителния акт факти) и дали то е кумулирало по престъпен начин средства, имущество, икономическа изгода. В тази връзка е направен коментар, че не е без значение колко и дали въобще дружествата биха получили субсидия по програма САПАРД, ако машините са били стари и реновирани, и какъв е размерът на престъпно придобитото, който подлежи на установяване по експертен път. В решението е посочено значението на твърдението за фактическо влияние на подсъдимия Николов върху дейността на управителите на дружествата и наложителността от проверка на възможния способ за връщане на паричните средства в акционерното дружество и трансферирането им през офшорно дружество към крайния получател „Д.“ АД. Касационният съд е подчертал, че тези обстоятелства са от значение и за „твърде фриволно“ постановеното от градския съд отнемане в полза на държавата на инкриминираната в обвинителния акт сума, без да е ясно тя налична ли е, обезпечена ли е по някакъв начин, от кого – физическо или юридическо лице, се отнема или се присъжда като равностойност на липсващ предмет на престъпление по чл. 253 от НК.

В заключение третата инстанция приела, че нарушенията при извеждане на релевантните на обвиненията факти не позволяват да се извърши проверка на въззивния съдебен акт по правилното приложение на материалния закон съобразно наведените от защитниците на оправданите подсъдими доводи и заявила, че те следва да бъдат съобразени при повторната процедура пред апелативния съд.

При новото разглеждане на делото въззивният съдебен състав съобразил отправените указания и провел съдебно следствие, което завършило с присъда № 22 от 09.11.2015 г. по внохд № 219/2014 г., предмет на настоящата касационна проверка.

С нея Софийският апелативен съд, наказателно отделение, четвърти състав, отново отменил присъда № 122 от 29.03.2010 г. на

Софийския градски съд по нохд № 3693/2009 г. в частта, с която подсъдимите М. Н., М. Н., А. Ш., И. И. и В. А. били признати за виновни, както и относно отнемането в полза на държавата на сумата 12 838 033, 90 лв. и разноските по делото, и вместо нея постановил нова присъда, с която оправдал осъдените лица по повдигнатите обвинения за *изпиране на пари* по чл. 253, ал. 5, вр. ал. 3, т. 2, вр. с ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 вр. с чл. 26 от НК и по чл. 321, ал. 3 вр. с ал. 1 и ал. 2 от НК за *участие и ръководство на организирана престъпна група*, създадена с цел да извършва престъпления по чл. 253 от НК.

В останалата част присъдата била потвърдена.

Преди да бъде обсъдена основателността на протеста срещу така постановената въззивна присъда, се налага коментар на възраженията за неговата процесуална годност да ангажира касационен контрол.

Защитникът на подсъдимия Л. С. твърди, че той не отговаря на изискванията на чл.351, ал.1 от НПК, тъй като съдържанието му е неясно и противоречиво – от една страна се прави изявление за правилно установена фактическа обстановка, а от друга се сочи, че са нарушени чл.13 и чл. 14 от НПК, опорочили вътрешното убеждение на съда.

Настоящият състав намира, че протестът, сложил начало на касационното производство, номинално е съобразен със стандарта на чл.351, ал.1 от НПК.

В него фигурират авторът, атакуваният акт, касационните основания, данните, които по преценка на прокурора го подкрепят, и искането, което се прави. Преценката за вътрешни противоречия, за дефицит или достатъчност на аргументи, има значение за убедителността на защитаваната от обвинението теза, но не и за процесуалната допустимост на акта, който я обективира пред третата инстанция. Ето защо не са налице процедурни пречки за разглеждане на протеста по същество.

От определящо значение за касационната проверка в светлината на формулираните от прокурора оплаквания е точното лимитиране на предмета на доказване в настоящото дело. Това налага преглед на процесуалната история на формиране на обвинението и обусловеното от него паралелно развитие на два процеса, посветени на различни аспекти на инкриминираната дейност.

Досъдебното производство започнало под № 82/2007 г. по описа на ГД”БОП” - НСП, прокурорска преписка № 9640/2006 г., срещу М. Н., Л.

С., И. Ив., М. Н., Р. П. и П. Х. за престъпления по чл. 212, ал. 5, чл. 321, ал. 3 и чл. 253, ал. 5 от НК. Били повдигнати и обвинения на А. Ш. – по чл. 212, ал. 5 вр. с чл. 26, ал. 1 и чл. 20, ал. 2, 3 и 4 от НК, чл. 321, ал. 2 от НК и чл. 253, ал. 5 вр. с чл. 20, ал. 2 от НК, В. А. – по чл. 212, ал. 5 вр. с чл. 20, ал. 2 от НК, Г. Г. – по чл. 212, ал. 5 вр. с чл. 26, ал. 1 вр. с чл. 20, ал. 2 от НК и Л. Г. – по чл. 212, ал. 5 вр. ал. 3, вр. чл. 26, ал. 1 и чл. 20, ал. 2 от НК.

С постановление от 05.12.2007 г. прокурорът разделил досъдебното производство, като отделил в самостоятелна прокурорска преписка с № 14076/2007 г. /досъдебно производство № 134/2007 г. /материалите, касаещи престъпната дейност на Н., С., Н., П., Ш., Х. и И. за *изпиране на пари* по чл. 253, ал. 5 от НК.

С постановление от 18.01.2008 г. по прокурорска преписка 9640/2006 г. производството било частично прекратено по отношение на М. Н., М. Н., Р. П., П. Х., А. Ш. и И. И. относно престъпление по чл. 321 от НК в частта за участието им в престъпна група за извършване на престъпление по чл. 253 от НК със съображения, че в рамките на това производство липсват доказателства, които да ги уличават в така квалифицираната престъпна дейност. По преписката останало обвинението, че същите лица участвали в организирана престъпна група, извършвала престъпления по чл. 212 от НК. По отношение на Л. С. наказателното производство по тази преписка било прекратено изцяло – както за участие в организирана престъпна група, така и по шестте деяния, инкриминирани като документна измама по чл. 212, ал. 5 вр. ал. 3 пр. 2 и чл. 20, ал. 2 от НК. Прокурорът констатирал, че при разследването не са събрани доказателства, сочещи на авторство и в подкрепа на обвиненията срещу Л. С. Специално се спрял на представените по инкриминираните проекти *неистински документи*, явяващи се част от изпълнителното деяние, и заключил, че не се установява „относимост на С. към същите, изразяваща се във фактически действия по тяхното изготвяне, предоставяне или друг вид съпричастност.“ След това прокурорът продължил с разсъжденията, че не е установено С. „и индиректно да е влияел /доколкото за директно повлияване е нямал необходимите позволени от търговския закон правомощия/ при вземането на решения от управителя на „Е.“ ЕООД – обвиняемата М. Н. или останалите обвиняеми лица относно формиране на вътрешното им убеждение за взимане на решение да представят документи с *невярно съдържание* по програма САПАРД“.

В заключение прокурорът обобщил, че „липсват действия или бездействие от страна на обвиняемия /С./, с които пряко или косвено да е повлиял за осъществяване на инкриминираните проекти и последващо настъпилите вредни последици. Не може да се направи извод, че на обвиняемия С. са били известни обстоятелства във връзка с проекти по програма САПАРД, страна по които е „Е.”АД или останалите дружества, чиято дейност е предмет на разследване по настоящето наказателно производство.”

В крайна сметка прокурорска преписка № 9640/2006 г. по описа на СГП довела до внасяне в Специализирания наказателен съд на обвинителен акт срещу М. Н., М. Н., Р. П., И. И., П. Х., А. Ш., Л. Г. и В. А. с обвинения по чл. 321, ал. 1 от НК – за образуване и ръководство /досежно М. Н. / и участие – за останалите обвиняеми, в гр.С., гр.Ш. и гр.Я., през периода м.август 2002 г. – м.декември 2005 г. в организирана престъпна група за извършване на престъпления по чл.212, ал.5, вр. с ал.3, пр.2, вр. ал.1, пр.1 , вр. с чл. 20, ал.2, 3 и 4 и чл. 26 от НК, като групата се състои от М. Н., М. Н., А. Ш., Л. Г., Г. Г., В. А., И. И., Р. П. и П. Х., и по чл. 212, ал.5, вр. с ал.3, пр.2 вр. ал.1 пр.1 вр. чл.20 и чл. 26 от НК – документна измама в особено големи размери, представляваща особено тежък случай, осъществена от посочените обвиняеми като извършители, от М. Н. като подбудител и помагач, Р. П. и П. Х. – като помагачи, и А. Ш. – като помагач и извършител .

Престъпната дейност с основание чл. 321, ал.1 и чл. 253, ал.5 от НК по отделената прокурорска преписка 14076/2007 г. станала предмет на обвинителния акт по настоящото производство. Преди това с постановление от 19.05.2009 г. прокурорът А. прекратил частично наказателното производство по отношение на Р. П. и П. Х. с аргументи, че събраните данни не показват те да са взели участие в извършването на финансови операции със средствата, придобити от шестте дружества като субсидии по програма САПАРД, тъй като не са налични доказателства за „тяхната относимост /на обвиняемите/ под някаква форма и влияние към процеса на движение на финансовите парични средства, придобити чрез престъпление”.

По този начин прокуратурата разделила инкриминираната престъпна дейност за предикатното престъпление /документна измама / от последващата дейност за *изтиране на пари*, като обособила и две организирани престъпни групи – едната организирана и ръководена от М. Н. с цел извършване

на документни измами, а другата – организирана от Л. С. и отново ръководена от М. Н., но с цел изпиране на парите, получени от същите тези документни измами. В първата група обвинението не е включило организатора на втората – Л.С., но е посочило лицата Л. Г., Р. П. и П. Х., които не са обвиняеми по настоящото дело. Няма пълно съвпадение и на мястото на престъпленията: организирането, ръководенето и участието в групата за *изпиране на пари* прокурорът свързва със С., Ш., Я., К., П. и Б., за разлика от групата за *документни измами*, която е локализирана само в С., Ш. и Я. Различни са и периодите на осъществяване на инкриминираната дейност – за групата за измамите от м.август 2002 до м.декември 2005 г. /за В. А. - от м.февруари 2004 г. до 16.12.2005 г., за Л. Г. – от август 2002 г. до 06.03.2003 г./, а за групата за изпиране на пари – от м.март 2003 г. до м.декември 2006 г. Тези сравнения между предмета на двете самостоятелни производства са наложителни не толкова като илюстрация за непоследователното отношение на прокуратурата към дейността на подсъдимия Л. С., колкото като база за проверка на начина, по който въззивният съд е обсъдил прокурорската теза, съобразявайки стриктно обхвата на обвинението по настоящия казус.

Касационната проверка не установи съществени нарушения на процесуалните правила, довели до опорочаване на вътрешното съдийско убеждение на предходния съдебен състав.

За да се произнесе по протеста и жалбите на подсъдимите и в правомощията си на инстанция по фактите, апелативният съд провел изключително задълбочено и мащабно съдебно следствие.

Наред с валидно събраните от първата инстанция доказателства и доказателствени средства, втората инстанция допълнително приела заключенията на експерти, изготвили съдебно-банкова, съдебно – икономическа, комплексна техническа и оценителна експертизи. Изслушала също така множество свидетели – Г. З., А. И., М. П., И. Ц., В. Ж., С. Г. Чрез видеоконферентна връзка с Районния съд в гр. Нови Улм - Германия разпитала немските граждани У. Р. и М. Е., а със съдебна поръчка до Швейцария - лицата К. Х., Н. Х., Т. Ф. и Е. Г. Изискала документи от банките, обслужващи процесните дружества, както и от Държавен фонд „З.“. По този начин съдът използвал целия процесуален инструментариум за попълване на доказателствената съвкупност и изчерпил възможностите за разширяването ѝ с нови доказателства и доказателствени средства. Касационният контрол на въззивната присъда

установи, че предходната инстанция е спазила точно правилото на чл. 13 от НПК и е взела всички възможни мерки за разкриване на обективната истина по реда и със средствата, предвидени в процесуалния закон. Вътрешното убеждение на съдебния състав е формирано съгласно чл.14 от НПК на базата на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото.

Шаблонно отправения от прокурора упрек, че съдът е нарушил правата му като страна в процеса, тъй като не са събрани и проверени доказателства от значение за обвинението, не намира подкрепа в материалите по делото. Упрекът не е защитен с посочване на неизяснените обстоятелства, които, според протестиращата страна, биха довели до фактически и правни изводи, различни от направените в присъдата, поради което касационната инстанция е лишена от възможност да му даде по-конкретен отговор. Най-сетне оплакването не кореспондира с част от допълнението към протеста, в която прокурорът заявява, че няма възражения относно достатъчността на доказателствената съвкупност /стр. 2 от протеста/ и проверката на доказателствата /пак там/. Нещо повече, той обобщава, че въззивният съд правилно в мотивите си е възприел фактическата обстановка, но възражава срещу изводите за отхвърляне на обвинението. Начинът, по който е формулирана прокурорската позиция създава впечатление за недопустимост, предизвикало възраженията на адв.Л. Разгледана обаче на фона на останалите разсъждения в протеста, става ясно, че прокуратурата изразява несъгласие с логическите разсъждения на съда досежно предмета на доказване, при което използва изрази за превратно тълкуване и игнориране на иначе вярно установените факти. Тук е мястото да се отбележи, че с тези твърдения прокуратурата отстъпва от част от заявените с обвинителния акт факти и обстоятелства. Така в него се твърди, че инкриминираните парични преводи от шестте процесни дружества към „П.“ АД са наредени от подсъдимите Н., Н., Ш., починалия Г. и И. Съдът обаче е приел друго - преводите са направени от главните счетоводители М. И., А. И. и пълномощника И. Ц. Оборен е и фактът, че през целия инкриминиран период едноличен собственик на капитала на „Р. ...“ ЕООД, „Р. К.“ ЕООД и „Р. М.“ ЕООД е било дружеството „П.“ АД, тъй като в част от този период собственици са били техните управители – Г., Ш. и А. Пред касационната инстанция прокурорът пледира, че финансовите операции действително не са извършени от подсъдимите, а от счетоводители, но вече въвежда обстоятелството, че те са осъществявали само техническа дейност в

изпълнение на волята на управляващите и създадени от тях основания. Такива данни обаче в обвинителния акт не са посочени, а не са установени и изрични указания или нареждания от управителите. В частност Н. не е бил управител на дружество – бенефициент.

Както в обвинителния акт, така и пред настоящата инстанция, но вече като довод за неправилно приложение на закона, обвинението релевира презумптивни конструкции, с които свързва изводи за съставомерно престъпно поведение на подсъдимите. Отново се изброяват данните за момента на учредяване на дружествата – бенефициенти, за техните пълномощници, адреси на управление, партньорски връзки, дейност и финансиране. Към въззивния съд се насочва критика, че е пренебрегнал тази информация и не е приел за доказано обвинението по чл. 321, ал.3 от НК т.е за съществуването на организирана престъпна група с цел *изпирание на пари*, създадена от Л. С., ръководена от М. Н. и включваща, освен тях, останалите подсъдими – М. Н., И. И., починалия Г. Г., В. А. и А. Ш.

Това оплакване не държи сметка за подробните и фактологически защитени разсъждения на проверяваната инстанция, изложени на стр.37-59 от мотивите към присъдата.

В тях детайлно, обективно и аналитично са разгледани всички данни относно създаването на дружествата, кандидатстването им за финансова помощ по програма САПАРД, получаването на субсидията и разпореждането с нея. От тях съдът е стигнал до заключение за несъмнени икономически връзки между процесните дружества, за близки отношения между М. Н. и М. Н. /съпрузи / и Л. С. и свидетелката Е. Р. /фактически съжителци/, както и за познанства между част от останалите подсъдими. Обвинението обаче не е ангажирало никакви факти, които да доказват нещо повече от тези принципно и конкретно легални обстоятелства. Прокурорът не обяснява и не доказва как те са се развили до престъпна група със строго определена цел - изпирание на пари, чрез организаторска активност на Л. Ст. и ръководни действия на М. Н. Беглото позоваване от страна на прокурора на кореспонденция между А. Ш. и У. Р. от 10.08.2002 г. / т.10, л.36 от дознание № 134/ 2007 г. на ГДБОП/ не убеждава в противното. Неясно защо прокурорът категорично свързва ръководството на „П.“ АД с ръководството на описаната в обвинителния акт престъпна група. Прочее, въззивният съд коректно е отбелязал /стр.74/, че към периода на процесните

събития М. Н. е бил пълномощник на изпълнителния директор на „П.“ АД и е имал широки правомощия, които обаче не са дерогирани тези на изпълнителния директор И. С. - т.е. влиянието на Н. върху дейността на „П.“ АД не само не е отречено, а е ясно заявено. Това, което въззивният съд е направил след тази вярна констатация, е да изтъкне, че прокуратурата не е формулирала нито един довод, с който да докаже, че преводите към „П.“ АД не съответстват на вписаното в тях основание – връщане на заемни средства. За пълнота на изложението настоящият съд вметва, че цитираната кореспонденция по електронната поща от 10.08.2002 г. е подписана от Р. П./ по отношение на когото производството по чл. 253 от НК е прекратено от прокурора/, а не от подсъдимата А. Ш.

Въззивната инстанция основателно се е насочила и към дефицита на прокурорски твърдения за обстоятелствата, при които/ в преследване на престъпна цел/, всеки от подсъдимите е решил да се възползва от възможностите на програма САПАРД и е влязъл в контакт с останалите подсъдими със съзнание, че принадлежи към престъпно сдружение. Той не се компенсира от развитото пред касационната инстанция становище на обвинението относно договорите за заеми между дружествата – бенефициенти и „П.“ АД. Те са определени като *фиктивни*, тъй като са само средство за последващо насочване на неправомерно получени суми към контролирано от подсъдимия М. Н. дружество. В обвинителния акт няма подобна трактовка на финансирането на проектите, с които е претендирана помощ по програма САПАРД. Независимо от това предходната инстанция задълбочено е изследвала тези контракти, проследявайки паричните трансфери след изплащане на проектните субсидии. В мотивите на присъдата /стр.75/ е отразено, че съдържанието на договорите не създава достатъчно гаранции за заемодателя, но прокуратурата не е релевирала никакви доказателства, че те са сключени с единствена цел да обслужат предварително взето престъпно решение за измамно получаване на пари по програма САПАРД и последващото им превеждане към сметката на „П.“ АД. От събраните доказателства съдът е установил, че заемите са преминали проверка на Държавен фонд ”З.” като част от бизнес плановете на дружествата и са надлежно осчетоводени, тъй като отразяват реално движение на суми. Въззивната инстанция не е стигнала до нито един факт, който да се противопостави на тази констатация. Твърдението на прокурора, че договорите са „идентични по съдържание” и тъй като има повтаряемост на действията доказват еднозначно престъпна схема, е

лишено от логическа убедителност най-малко заради това, че при един и същ заемодател идентичността на формата не отрича съдържанието на съглашението.

Във връзка с този коментар не без значение е и фактът, че от страна на „П.“ АД договорите за финансова помощ са подписани от изпълнителния директор И. С. Прокурорът не е заявил защо при това положение свързва М. Н. с решението за финансиране на бенефициентите като част от престъпна схема. Въззивният съдебен състав се е сблъскал с обща и абстрактна фразеология, в която присъстват обвинителни заключения, но липсват фактите, които да ги свържат с конкретно поведение на всеки от подсъдимите. М. Н. е посочен като ръководител на групата, но не е конкретизирано кога, къде, при какви обстоятелства той е правил ръководни нареждания към останалите подсъдими и е контролирал техните действия, насочени към разпореждане с получените по програма САПАРД суми.

Силно уязвима до степен на незащитимост е и позицията на обвинението за доказаност на организаторската роля на подсъдимия Л. С.

Не е вярно оплакването, че въззивният съд, в нарушение на чл. 339, ал.2 от НПК, не се произнесъл по доводите, с които прокурорът е атакувал оправдаването му от първата инстанция. Въззивният протест е обсъден коректно. Неговото съдържание се изчерпва с твърдение, че паричните преводи от „К. е.“ ЛЛС към „Д.“ АД са с престъпен произход, а Л. С. е „участвал в собствеността“ на дружеството и е негов изпълнителен директор. Протестът е изграден върху разбирането, че поради връзките с „Ев.“ АД, „П.“ АД, К. е.“ ЛЛС и „Д.“ АД и представляващите ги лица – Н., Н. и Ш./ А. Ш. не е представлявала нито едно от тези дружества, тя е била управител на „Р. М.“ ЕООД. Най-вероятно прокурорите, изготвили протеста, са имали предвид Е. Р., която е била член на съвета на директорите на „Е.“ АД и пълномощник в „К. е.“ ЛЛС и не е сред подсъдимите по делото/.

След като е посочено дяловото участие на подсъдимия Л. Ст. като акционер в „Л.“ АД и чрез него в „Е.“ АД, както и съжителството му с Е. Р., е направен изводът, че той бил „важна част от организирано престъпно сдружение и най-малкото е предполагал за престъпния характер на процесните парични средства“. Според обвинението обаче, С. не просто е бил неопределена, макар и „важна част“, а организатор на престъпната група и е знаел за престъпния характер на финансовите средства, които е получил от „К. е.“ ЛЛС.

Проверяваната инстанция не е имала основание да се съгласи с доводите в протеста и на стр.58-60 и стр.85 от мотивите си е обяснила защо не ги приема. Тъй като те са повтарят, макар и в различен контекст, и пред касационната инстанция, се налага да се изрази солидарност с аргументите на апелативния съд. Прокурорът не е ангажирал нито един факт, който да е относим към организационна дейност на Л. С., насочена към обединяване на останалите подсъдими в престъпна група за *изтиране на пари*. Не са посочени и не са установени доказателства, че той създал връзки между тях, че е давал насоки, очертавал е перспектива за съвместни дейности и ги е свързал по някакъв начин в организационна структура, насочена към заличаване на престъпния характер на получените от програма САПАРД субсидии. Не са ангажирани и липсват факти, че той е знаел или предполагал за престъпния характер на сумите, които са преведени на „Д. „АД от „К. е.”ЛЛС. И в този пункт на обвинението прокуратурата е градила хипотези на базата на предположения, които не са верифицирани по предвидения в НПК процесуален ред. Извеждането на знание за престъпна дейност единствено от факта на познанство или дори съжителство поставя в сериозна опасност разумната същност на доказването в наказателния процес. Напразно е позоваването в протеста на правилата за установяване на релевантни факти чрез косвени доказателства. Въззивният съд е отчел сложността на разследването на престъпления, свързани с организирани престъпни групи и с т.нар. *пране на пари* /стр.72 от мотивите/. Точно поради това е подчертана необходимостта от активно, задълбочено и всестранно изследване на заявената от прокуратурата версия. След като тя не била защитена по установения процесуален ред апелативният съд законосъобразно е отхвърлил искането да произнесе присъда на базата на предположения и да признае подсъдимия за виновен.

Прочитът, който прокурорът е направил на мотивите на въззивния съд относно съществуването на организирана престъпна група, не отразява точния им смисъл.

Според касатора съдът е приел, че е налице сдружена група от три и повече лица - т.е трайно сдружение, но неправилно е заключил, че не е доказано неговото структуриране. Коментираният абзац на проверявания съдебен акт казва друго - за да бъде пълноценна преценката за съществуването на организирана престъпна група са необходими факти, относими към дефиницията ѝ в

чл.93, т.20 от НК т.е. да доказват структурирано трайно сдружение на три и повече лица с цел да вършат съгласувано в страната или чужбина престъпления, за които е предвидено наказание лишаване от свобода повече от три години. След това съдът е използвал разяснителната разпоредба чл. 2 от Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност и е дефинирал, че структурирана група означава група , която не е събрана случайно за непосредствено извършване на престъпление, без да е задължително наличие на формално разпределение на ролите, продължителност на членство или развита структура. Безусловно необходими са обаче трайни организационни връзки на базата на съгласие и обща воля да се върши престъпление, което в настоящия случай е много точно конкретизирано – изпиране на пари. В отсъствието на конкретика на обвинението съдът е бил поставен в невъзможност да свърже всеки от подсъдимите с организирана престъпна група чрез различните форми на изпълнителното деяние – организатор, ръководител и участник. Посочените в протеста данни биха могли да се впишат и в престъпна схема, но в рамките на декларативното ѝ артикулиране, тя е само вероятност, хипотеза, предположение, което е далеч от установените процесуални стандарти за постановяване на присъда.

Неоснователни са и възраженията в протеста срещу оправдаването на подсъдимите по обвинението по чл. 253 от НК.

Аргументът, че превеждането на сумите от субсидиите от подсъдимите /както става ясно – чрез счетоводители и пълномощници/ обективира в управителите умисъл за престъпление по чл. 253 от НК, тъй като, според касатора, за „съставомерността на извършеното не е необходимо деецът да знае с категоричност, а е достатъчно да предполага, че средствата са придобити чрез престъпление.” е неубедителен.

Това заявление, макар да е принципно вярно, не кореспондира с конструкцията на изпълнителното деяние, описана в обвинителния акт и поддържана пред предходните инстанции.

Според нея, подсъдимите не просто са предполагали, а са знаели, че сумите са получени чрез престъплението документна измама, тъй като / с изключение на Л. С./ са участвали в извършването му. Отново е необходимо да се припомни, че прокуратурата е отделила обвинението за *документна измама* и група, създадена с цел извършването ѝ в самостоятелно, независимо от настоящото наказателно производство. Въпреки това, доколкото обвинението по

чл. 253 от НК в казуса предполага становище по предикатното престъпление, въззивният съд е извършил изключително задълбочен анализ на обстоятелствата, при които са получени средствата по програма САПАРД за всяко от шестте дружества- бенефициенти / стр.61- 70 от мотивите/. След прецизен коментар на многобройните доказателства, съдържащи се в показанията на разпитаните германски и швейцарски граждани, митнически и търговски документи, електронна кореспонденция, експертни становища, съдът е установил измамни действия, осъществени от М. Н. Той е идентифициран като лицето, което е организирано износа на машините и обратния им внос чрез дружествата „Х. ” ... и „ Г. У. Р.”, за да бъдат представени пред програма САПАРД за финансова помощ.. В рамките на повдигнатите в този процес обвинения и ангажирания доказателствен материал обаче е останала незащитена твърдяната от прокурора връзката между тази дейност на М. Н. и останалите подсъдими. Не е конкретизиран личният принос на управителите на дружествата за откриването на доставчиците на машините и уговарянето им те да се представят като нови и скъпоструващи чрез набор от документи или въвеждащи в заблуждение манипулации.

Апелативният съд правилно е акцентирал върху обстоятелството, че прокуратурата е представила набор от писмени документи, в голямата си част материали по разследвания в две други държави. Сред тях особено място заема осъдителната присъда по отношение на германските граждани Р. и Е. Те са признати за виновни и осъдени от Окръжния съд в гр. Аугсбург, първият като извършител, а вторият като помагач, за измама със субсидии чрез доставки на машини, но не и за изпиране на пари и участие в престъпна група. Деянията им засягат само две от процесните шест дружества – „П. Ч.” ЕООД и „П.”ЕООД, и съставянето на две фактури. Останалите инкриминирани машини не са били коментирани по приключилото наказателното производство във ФРГ, а участието на български граждани в документна измама по програма САПАРД, както вече бе отбелязано, прокуратурата е определила за предмет на самостоятелно производство, развиващо се пред Специализирания наказателен съд.

Обвинителният акт в настоящия процес не мотивира, а проведени следствени действия не доказват версия, ангажираща персонално участие на всеки от подсъдимите в инкриминираната дейност по чл. 253 от НК. И

в тази част обвинението е останало в сферата на хипотези, които не стигат до онази логическа очевидност¹, която би могла да стане база на осъдителна присъда. Прокуратурата е изградила позицията си чрез извеждане на спорни силогизми от ограничен набор факти, които биха могли да получат и различна от дадената им интерпретация. Апелативният съд е отказал да я възприеме при точно спазване на процесуалните правила. Не е допуснал и нарушение на материалния закон, като е оправдал М. Н., М. Н., А. Ш., И. И. и В. А. и потвърдил оправдаването на Л. С., щом не е установил съставомерно поведение на подсъдимите.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал.1, т.1 от НПК, Върховният касационен съд, второ наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА присъда № 22 от 09.11.2015 г. на Софийския апелативен съд, наказателно отделение, четвърти въззивен състав, по внохд № 219/2014 г.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

ЧЛЕНОВЕ : 1.

2.

¹ *Стефан Павлов, Наказателен процес на НРБ, 1979 г. стр.337*